

საქართველოს
საზოგადოებრივი

საქართველოს საზოგადოებრივი

№ 17

საქართველოს
საზოგადოებრივი

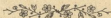

1909

შინაარსი

I—მალიურის ბუდე—ფექსი, აკაკისა	3
II—შათია და ნიკო,—ნინო ნაკაშიძისა	4
III—ყვავი და კურდღლები,—ფ. ელიაშვილი	10
IV—ვირის თავგადასავალი.—XIX სასწავლო ვირი, (ფრანკუ- ლით) ან. ამილახვრისა	12
VI—ბულბული,—(ვაკნკვიდან) დ. უიფიანისა	21
VII—ა) იმოცინა,—ბ) რეზუსი	24

წელიწადი 82-V.

№ 17

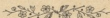
სექტემბერი 1909 წ.

ტფილისი, ელექტრონის სკამა წიგნების გამომცემელ ქართველთა ამხანაგობისა.

შინაარსი

I—მაღალურის ბუდე—ფექსია, აკაკისა	3
II—მათია და ნიკო,—ნინო ნაკაშიძისა	4
III—ყვავი და კურდღლები,—ფ. უღაფასი	10
IV—ვირის თავგადასავალი.—XIX სასწავლა ვირა, (ფრანგუ- ლით) ან. ამილახვრისა	12
VI—ბულბული,—(ვაგნერძან) დ. უიფიანისა	21
(VII—ა) ამოცანა,—ბ) რეზუსი	24

მოლაღური გულა

აღღ სეზე, მუსის წვერზე
სამი ძაფით ეშმაკურად
მოღღღურმა მისი ბუდე
გადმოჭკიდა სცეცხურად.

როგორც კარგმა მოსაქნარემ

შეჭკერა და გააკეთა!...
აკვანივით დაარწია
ხან იქით და ხან აქითა.

მერე გულში ციძრახა:
„რადა მატყვს თავ-სატყვით?
იქ დაბლიდან ვერ მომწვდება
ქვემპროში, ვერც ოთხფეხით!“

ვერც ქორი და ვერც შიშინო
ვერ მოძველებს ვერსად თვალს
დახლართული ხის ტოტები
დაუბნევენ გზას და კვალსო

აღრეფრის შემინია,
თუმც მტერი სხვაც ზოგიაო!“
და დასძახა შეუპოვრად,
ტებღღად: „შვილო გოგიაო!“

აკაკი

მათია და ნიკო

ნიკო და მათია ჰატარა ბიჭები იუვენენ, მაგრამ დიდი განსხვავება-კი იყო მათ შორის. ჯერ თუნდ ის ზვიდოთ, რომ ნიკო სცხოვრობდა დიდ მშვენიერ, მორთულ სახლში, მათიას-კი ჰაწია, გამჭვარტლულ ქოხში. ნიკოს ჰევადა მშვენიერი

და მორთული დედა, დიდებული შესახედაობის მამა და პრავალი მოსამსახურეები, რომლებიც შუდამ ეამს ცდილობდნენ ესინაოვნებინათ რამ ნიკოსათვის; მათიას-კი მხოლოდ მარტო დედა ჰევადა, მართალია, მშვენიერი, მაგრამ შუდამ ძველ, დაკერებულ კბით მოსილ, სუსტებით მოსიარულე, რეცხისაგან ხელეებ დაკოეიებული. ნიკო იყო უოველთვის მორთული სუფთა, მშვენიერ განისამოსით, რომელსაც დედაში ხან და ხან ორჯერაც უცვლიდნენ, ფეხსაცმელებიც კონტა ეცვა, ფეხშიძველად მათიას-კი ერთადერთი ხალათი ეცვა და თავსე მია ფილიბეს ნახუქარი ქუდი ჰქონდა ჩამოფხატებული, ისე რომ ფურების ბიბილოები ორად ჰქონდა შკეცილი. ნიკოს უხვად

ჭკონდა მსუქანი, ნოყიერი, ტკბილი საჭმელი; იმაზედ მეტი, რაც უნდოდა. მათიას-კი სშირად მშრალი ჰურის ნატესიც ენატრებოდა...

აი, რა დიდი გახსნვაჲება იყო ამ ორ ზაწიანს შორის და შეიძლება ამიტომაც შენატროდნენ ერთმანეთის ბედს. — „მათია რომ შეჭნატროდა ნიკოს ბედს, აქ გასაგვირველი არაფერია და ნიკო-კი“... — გაიფიქრებს ეველა, მაგრამ, წარმოიდგინეთ, არ ვიცო-კი სცდებოდა თუ არა, — ესთითონ განსაჯეთ ამ ამბის წაკითხვის შემდეგ, — მაგრამ ის კი ვიცი, რომ დაბეჯითებით ნიკოც შეჭნატროდა მათიას ბედს.

ადგებოდა თუ არა დილით და მივიდოდა ფანჯარასთან, მაშინვე და-ცქერდებოდა მათიას უზარმაზარ ქედს და იძის მოძვინარე, მზისაგან დაშუშულ სახეს: მათია გატაცებული სცემდა მოკლე თანძის მოლტს ბზრიალას ქუჩის მეორე მხარეს ქვაფენილზე და აბზრიალებდა, ან ჯოხის ცხენზე გადამჯდარი დაჭენაობდა აღძ-დაღძა; ხანდახან კი იღვა და შეჭურებდა ზვეით ნიკოს ოთახის ფანჯარას, თითქოს ელოდა, რომ ზატარა, მორთულ, ნაზ თმა-სუჭუჭა ბიჭს გადმოესება მისკენ. ნიკო უოველთვის აღტაცებაში მოდიოდა მათიას დანახვაზე და თითონაც სცდილობდა ისე ხალისით ეთამძნა. ჯდებოდა თავის მძვენიერ შეკასმულ ცხენზე, აბზრიალებდა ზრიალა ბზრიალას, მაგრამ ერთ აღზგას ოთახში, რასაგვირველია, მოსაწეენი იყო. ეველაზე უფრო მეტად ნიკო შეჭნატროდა მათიას მაშინ, როცა ტოლ-ბიჭებთან ერთად მათია და'ცემდა ვიეინას და დარბოდა თავისუფლად ქუჩებში, ნიკო-კი თავის დღეში არ გასულა ქუჩაში სათამაშოდ.

და, აი, ერთ დილას, როცა მოსამსახურე ქალმა ოთახი დააღება და ფანჯარა გააღო, ნიკომ გადასწვიტა დაღაზარაკებოდა მათიას და წასულიყო მანთან სათამაშოდ. მათიაც ამ დროს სწორედ ზირდაზირ იღვა და ფანჯრისკენ იეურებოდა, თან

კიტი და ზური ეჭირა და ილუკებოდა მადიანად. მკაცრად იხილა ისიც ამ დროს ნიკოსთან მოსვლას ნატრობდა.

— ეი, შენ, კიტირის ჭამიავ, — გადასძახა ნაკომ.

— რა ამბავია, შენ ეი, ფანჯარაში გადმოსკუჭებულა? — ამოსძახა მათიამ, როცა ლუკმა გადაეულა.

— რა გქვინან?

— მოსტაცე და გაიქე?

— მოსტაცე და გაიქე?

— დიად, მოსტაცე და გაიქე. — უთხრა სიცალით მათიამ.

— შენთან მოსვლა და თამაშობა მინდა, მოსტაცე და გაიქე!

— თუ გინდა, რატომ არ მოდიხარ?

— როგორ მოვიდე?

— გადმოსტი ფანჯრიდან!

— განა არაფერი არ შეტკივება?

— მაშ, რას შეკითხები, განა თქვენს სახლს კიბე არა აქვს?

— კიბე აქვს...

— მაშ, ჩამოდი, გააღე კარები და გამოიდი კარედ. მუც აქა ვარ.

ნიკოს, ცოტა არ იყოს, გაუკვირდა, რატომ ამდენ ხანს ეს უბრალო რამ ვერ მოვაფიქრეთ.

სწრაფად ჩასტა ფანჯრიდან, დაიხურა ქუდი, თვალის დახამხამების უმაღლესად განხდა ქუჩაში და გაჭქანდა მათიანაკენ.

— მე შეგონა, არ ჩამოხვიდოდი, — უთხრა განხრებულმა მათიამ.

— ავრე გეგონა? ძალიან მინდოდა შენთან თამაშობა, ძალიან მიუვარხარ, მოსტაცე და გაიქე...

მათიამ გაწითლდა და უსერსულად გადაინა.

— იცი რა, — უთხრა ბიჭმა: — განა ვერ მიხვდი, რომ მოგატყუე? ასე შეგონა, დამცინის მეთქი და იმიტომ ვითხარი, მოსტაცე და გაიქე მქვინანო; ჩემი სასული მათიამ, ცოტას გაჩუქდა და დინჯად დაუმატა: — მაგრამ რაკი ჩამოხვედი და კარგი ბიჭი უიფილხარ, აღარას დროს აღარ მოგატყუებ.

ნიკოსაც წყენა დაეტეო და უთხრა მათიან:

— ტუილის თქმა ძალიან ცუდია და მაძლევე ჰატოხან სიტყვას, რომ არასოდეს ტუილს აღარ იტყვი, მათია?

— გაძლევე.

— მაშ, ხელი მომეცი.

ბავშვებმა მისცეს ხელი ერთმანეთს.

— ახლა, აბა, წავიდეთ, ჩემ ღუქანს გაჩვენებ, — უთხრა მათიამ და ორივენი გაიქცნენ ვიწრო შესახვევასაკენ. იქ ერთ ღობის ძირში მათიას შენახული ჰქონოდა ჯოხის ცხენი და მათრახი, შეჯდა ჯოხსედა, მაგრამ მისჯდა, რომ ძარტო ჯდომა ცხენზე უსრდებლობა იყო და ამიტომ უთხრა ნიკოს:

— მოდი ორივენი შევსხდეთ.

ნიკო დიდის სიამოვნებით შემოუჯდა უკან მათიას და სულ ჭენებ-ჭენებით მიიღობინეს მათიას ქოხამდის. ქოხში ერთ კუთხეს მათიას ჰქონდა ღუქანი, ღუქანში ელაგა თეფშების ნამტვრევები და თუნუქის კოლოფები. შემდეგ აჩვენა კატის ზაწია ჯერ კიდევ თვალ-ახუნელელი კნუტები, თავის საგარეო წითელი ჰერანგი, დედის ევითელი ფოჩიანი ბაღდადი, მერე კოჭაობა ასწავლა და შემდეგ სატივოზე წაიუვანა. ნიკოს აღტაცებას საზღვარი არა ჰქონდა, მისდევდა მათიას ხელი-ხელ ჩაკიდებული და გულიანად იცინოდა, ხარხარებდა...

სატივოზე სხვა ბავშვებსაც მოეუბრათ თავი; ზოგი ბანაობდა კიდევაც, ზოგი ტანთიხდიდა ისმოდა სიცლი-ხარხარი და ქრიაიმული. უცხო ჰატარა ბიჭის მოსვლას ეველა სიხარულით მიუგება.

— ეს ვინ მოგიუვანა, მათია? — შესძახეს უოველის ძხრიდან, — ძაღლური ცურვა იცის, თუ ბაუაური?

— ჩემი ამხანაგი ნიკოა, — მიუგო მათიამ, — აბა, მომეცა იქით, სოლიკო, — დასძახა მან ერთ ჰატარას; სწრაფად გაიძრო ტანისამოსი, გადახტა მდინარეში და მხაპუნით და სმაურობით დაიწყო თავისუფლად ცურვაობა.

ნიკო რომ არ ჩამორჩენოდა მათიას, რაც შეეძლო, ცდილობდა ჩქარა გაეხადნა ტანთ, მაგრამ კარგა ხანმა განვლო.

ბოლოს გაიხადა და, თუმცა ძრეულ სცდილობდა, ხასუღიუო წუბლში, მბინც მუშინებუღი და მოსრ-ღი ხბუღდა, ჩაცუცქღდა მღინბარის ნბპირბს და ერთ ბღბგღბნ ბრ იბვროღბ.

— ბჭო, ცურობ ბრ სცოღბიბ... ბჭო, ნბზ-ბბბრუქბ უოფი-ღბ!..— იბბსღბენ ბქუბ-იქიბ ბიჭუბი სიციღ-ხბრხბრიბ.

— ბრ სცოღბიბ და ვბსწბუღიბ,— ღბიბბზბ მბბიბმ და იბ წუბბს გბჩნღბ ნიკოსბბნ. ბიჭუბიცი გბრმუქოერტუენენ, მოჭვიღბს ხუღი და მუიუვბნენს უფრო ღრმა ბღციღბს

— ბი, ხუღები ბსე ღბიჭირუ!..

— ბბვი მბღღბ ბსწიე!..

— ბირი მოკუბუ!..

— ფუხებიბ ბსე უნღბ სციემო წუბლს ზეუღბნ!..— იბბსღ-ბენ ბბვმუბები და ბსწბუღიღბენ ბვბღღბბბუღ ცურობბის წეს-რიგს. მცირე ხნის ვბრჯბბბბბის მუბღეკ, ნიკომ ღბიწუო ცურობ მღინბარის ღბუოღუბბზუღ. ბიჭუბი ერთ წუბს ბრ მბრღებბღბენ, გბხბრებუღებბ იუენენ, ცურობბ ვბსწბუღუბბ.

— ვისწბუღუ. ვისწბუღუ,— იბბსღბ გბხბრებუღი, ნიკო.

— ბხღბ სიღბში, სიღბში ვიგობბბბბ!— ღბიბბზბ ვიღბცბმ.

— ბრბ, ტივებზე ღბვსხღუბ!

— ჯურ სიღბში, მურე ტივებზე!— ღბიბბზბ მესბმემ.

უკუღბნი გბჭქბჩნღბენ სიღბზე სბგობრბბღ და იბღბენს ხბნს იგობრბუკს, სბნბმ ზბნგებს ღბუმსგბვსებბღბენ; მუბღეკ ბცივი-ღბენ ტივებზე და ღბსსღბენ ზეღბ. ტივებს ნბზბღ და სბსიბ-ბოვსბრღ ბრსუკღბ ტბღღბ და ბტებბბბბ ბბვმუბებს. როცბ მბს-წუბნღბბ სხღბბბ, წბმბიბბღბენ და ისეკ წუბლში გბღბსტბენ. იბბბბუკს და იცურობუკს; მუბღეკ, ბბბქბს რბღბც მბბგობნღბბბ, ერთბბბბღ ბბოცივიღბენ მღინბარიღბნ, სწრბბუღდ ხბიციკს ტბნბ. სბიღბნღბც ჭბერში გბმბსრბბბღბ ბურბბი და ბბვმუბების კროვბ უიკიბბბბ და კრიბბუღიბ იბბს გბმბუღგბ ღბსბჭურბღ.

მბღბბნ უმწუღღებბბბ ნიკოს ღბწუვბ, მბგობმ, რბც მბღბ და ღბბუე ჭქბნღბ, სცდილობბბბ, სხუებს ბრ ხბმბრჩენბბბ. ხბ-

ლის განიერი ქუდიც აბრკოლებდა, რამდენჯერმე მოეხატა და მისი ბავშვებმა გასთელეს, მაგრამ აქაც მათივე იხსნა გაჭირვებისაგან თავისი შეგობარი, ქუდი ორად მოკეცა და შარვლას თავში ჩაიკრა. ნიკომ არ იცოდა, როგორ გადაესადა მადლობა მათიასთვის, სისარულით ცას ეწეოდა, დარბოდა და თამბაქობა ბედნიერი, სირბილისაგან გაწითლებული ბავშვების გროვამ იწყო კლება. წავიდ-წამოვიდნენ.

— ახლა ჩვენც გვეყოფა, წავიდეთ, ჩემ დედასთან წავი-
ვვან, აქ ერთ ოჯახში სარეცხსა რეცხავს, — უთხრა მათიამ
ნიკოს.

ნინო ნაკაშიძე

(შემდეგი იქნება)

ყვავი და კურდღლები

(რუსულით)

მ ერთ კადაწრილ ხეს კუნძთან თავი მოეყარა სამ ტუჩებ-
ცმაცურა კურდღელს. ეს მძიმარები ეოველ სძაურო-
ბას გაუცაცვებით უურს უკდებდნენ. შემოესძოდათ თუ
არა მცირე რამ სძაურობა ტვიდან, განსჯეკვად მზად
იუხენ.

აქვე მახლობლად ხესე ყვავი იჯდა. ნამოყრინდა მირს და
უთხრა კურდღლებს:

— დიდი სულელები-კი ხართ სწორედ. ეველაფრინსა კე-
მინიანთ, თქვე საწულებო: ადამიანისა, ძაღლისა, მკლისა, მე-
ლისა და სხვ. სირბილი მშვენიერი იცით და, მამ, რიდასი
კემინიანთ? აი, გინდათ, — აგიუვანთ და ხესე დაცვამთ, იქ ვე-
რაგინ მოგწუდებათ, ვერც მკელი, ვერც ძაღლი და ვერც მე-
ლია. ფოთლები და ხის ქერქი ბლომად გექმნებათ. იეავით და
ცუცნეთ; არც არაფერი საძიმარი გექნებათ და თავისუფალი
იქნებით. ჭაბ, თანახმა ხართ?

ამ დროს სიდან მოისმა ვეზვის ბახალების გამწარებულ
ჩხავილი.

— ვაიმე, ქორი! — შესძახა ვეზუმა და ისარივით გაექანა
შვილებისაკენ.

— არა, ძაძიავ, ისევე აქ ვიუოთ, დედაძიწახე, — გადასწვევი-
ტეს კურდღლებმა, — აქ გავიქცევით მაინც გაჭირვების დროს და
სიფრთხილუკი ვველგან საჭიროა.

ლ. ელიავაძე

პირის თავგადასავალი

XIX სასწავლო წელი

(ფრანგულით)

როდეს უმაწვილებმა მოირბინეს მინდორში, სადაც ვიწროდ სისასლის ახლო ღუი და ქაკი ჩემ გვერდზე თამაშობდნენ, ხან ზედ მანტებოდნენ, ეკონათ, ძალიან მარდნი ვართო, ნამეტნავად ჩემი კეთილი, ჩასუქებული ქაკი ფიქრობდა ასე; ღუი კუდზე მომეჭიდებოდა სოლმე და ისე აცოცდებოდა ჩემ ზურგზე და იძახდა, უუურეთ, როგორ შევეყეო! ქაკიც სცდილობდა შემჯდომობა, მაგრამ, ისევ ჩამოვორდებოდა სოლმე, ჭქონდა ერთი ხენება და ვაი-ვაგლახი; ბოლოს ისევ ღუიმ უშველა და, როგორც იყო, შემოსვა; მეც ზატარა ამბლებულ ალაგის გვერდზე დავაქეი, რომ უფრო გამეადვილებინა მათის შეჯდომა. ღუიმ კიდევ გამოიყენა ჩემი ასე დგომა, ქაკსაც ისე აღარ გაუჭირდა. ამ დროს ერთი ქავილსივალთ მოცვივდნენ დანარჩენი უმაწვილები.

— ქაკ, ღუი, — უვიროდნენ ისინი: ჩვენ ზევ ბაზრობაზე მივდივართ და ბევრს ვინიამოვნებთ, აქ თურმე ნახსწავლ ვირს ახვენებენ.

ქაკი. რანაირია ნახსწავლი ვირი?

ელიზა. სსვა და სსვა ოინებს ახერხებს.

ქაკი. რა ოინებს?

ელიზა. ოინებს. . არ იცი ოინება?

ქაკი. კადიმონივით რას მოახერხებს.

ვენრიხ. დიად, კადიმონი კარვი და ჭკვიანია, მაგრამ ნახსწავლ ვირს ვერ შეედრება, ბაზრობაზე რომ ვნახავთ.

კამილა. დარწმუნებული ვარ, თუ კადიმონმა დაინახა იმისი ოინები, ესეც მოახერხებს.

ბიკრ. ჯერ ვნახოთ ის ნასწავლი ვირი და მერე შევიტეოთ, შეიძლება თუ არა კადიმონიცა იმისთანა ოინებს.

კამილა. მართალი ხარ, ზეგ შევიტეოთ.

ელეზა. მერე რას ვიხამთ ბაზრობის უკან?

— გავჯიბრდებო, — სთქვა მადლენამ სიცილით. ეაკმა და ლუიმ რბაცა წაიწურჩულეს და გახუმებულნი იუვნენ. ემაწვდლები წავიდნენ. როდესაც აღარავინ იყო, ეაკმა და ლუიმ დაიწუეს ჩემ კარშემო სტომა, სიცილი და მოჰყვნენ სიმღერის თქმას:

შენც წავიყვანთ ბაზრობაზე,

ჩვენო კადიმონ;

ქკვიანი ხარ სწავლულ ვირზე,

კარგო კადიმონ;

შეისწავლი მის ოინებს,

ჩვენო კადიმონ,

გვაჩვენებ და გავგახარებ,

ხალხს გააკვირვებ;

საერთოთა ტაშს დაგიკვრენ,

სახელს განგიტქმენ,

ჩვენც შენით თავს მოვიწონებთ,

თუ გაიმარჯვებ!

სთქვა ეს სიმღერა ეაკმა და შესდგა.

ლუი. ლექსი გამოუთქვით და, რასაკვირველია, რომ კარგია!

ეაკი. ლექსი? მე მეგონა ძნელი, იყო ლექსების გამოთქმა.

ლუი. როგორც ჰქედავ, ადვილია, არც ისე ძნელია, როგორც გგონა. აი, ჰქედავ, ესეც ლექსია.

ეაკი. წავიდეთ, უამბოთ ჩვენებს.

ლუი. არა, არა, ჩვენი ლექსი რომ გაიგონონ, მისვდებიან, რასაც ვაპირობთ ბაზრობაზე და ეგ ჯერ საიდუმლოა.

ეაკი. შენ გგონია, მამა და ბიძა ნებას მოკვცემენ კადიმონის წაუვანისასა?!

ლუი. რასაკვირველია, როდესაც ჩუმად ვიტყვით, რისთვისაც მიგუვავენ კადიმონი.

ყაკი. ჩქარა გავიქცეთ, ვკითხოთ.

ამ დროს მამებიც მოდიოდნენ უმაწვილების სანახავად; მამები და ბავშვები ერთმანეთს შეუფერთნენ. მამა, მამა, — უვიროდნენ ისინი, მოდიო ჩქარა, უნდა გითხრა რამე.

— აბა, რა გსურთ, ძვილებო?

— აქ არა, მამა, აქ არა, საიდუმლოა, და ეწეოდნენ მინდურისაკენ მამებს.

— რა არის, სიცილით ჰკითხა ლუის მამამ, — რა მუთქმულება გაქვთ?

— ჩუმად, ჩუმად, მამა, — უთხრა ლუიმ, — აი რა, სომიციით, ზეგ ნასწავლ ვირს გვიჩვენებენ ბაზრობაზე.

მამა. არა, არ ვიცოდი; ნასწავლი ვირი რაღათ გვინდა, კადიმონი აქ რა გუყავს?

ლუი. ჩვენც მაგას ვამბობთ, მამა, კადიმონი იმაზე ნასწავლია! ჩვენი ბიძამშვილები ეველანი მიდიან ბაზრობაზე და ჩვენც გვინდა, კადიმონი წაგიუყვანოთ, რომ მასუკან ამახაც ისწავლოს ის ოინები.

მამა. როგორ, თქვენ გინდათ კადიმონი ხალხში ჩააყვანოთ და აუურებინოთ?

ყაკი. დიად, მამა, ეტლის მაგიურად კადიმონზე შევსდებით და იქ ხელო დავდევებით იმ წრეში, საცა ნასწავლი ვირი გვაჩვენებს თავის ოინებს.

მამა. ძლიან კარგი, მაგრამ, არა მკონია, ერთის დანახვით კადიმონმა ისწავლოს.

ყაკი. კადიმონ, სომ ისწავლი ეველაფერს, რასაც ის სულელი ნასწავლი ვირი ჩაიდენს?

ყაკმა ისეთის ნაღვლიანის თვალთ შემოხედა, რომ მუკთანხმობა ეროუინით გამოუცხადე. გულში-კი მეცინებოდა, რომ სწუხდა. ვაიგონე, მამა, კადიმონმა სთქვა, ჰო, ვისწავლიო. მაუგო თავმომწონედ ყაკმა. ორივე მამებს სიცილი წასკდათ, აკოცეს თავის კარგ ძვილებს და დაჰპირდნენ, ნებას მოცემთ, კადიმონი წაგიუყვანოთ ბაზრობაზეო. მკონი, იმედა არა აქვთ

ჩემის ნიჭისა, საოცარიცა, ბაღლებს უფრო მეტი ჰქონდა მამებზე? დადგა ბაზრობაც. ერთის საათით წინ კარგად შეძგამაზეს და მოძრთეს, იმდენი მშშინდეს საშურველით და ჩოთქებით, რომ მოთმინებიდან გამოვიყო, ახალი უნაგირი დამადგეს და ახალი მოსართავეები გამოვიკეთეს. ლუიმ და ქაკმა ითხოვეს, ჩვენ წინ წავალთ, რომ არ დაგვიანდესო. რისთვის უნდა წახვიდეთ წინა, ან როგორ წახვალთ, იკითხა გენრიხმა.

ლუი. კადიმონზედ შევსხდებით და ისე წავალთ, ხელა ვივლით. გენრიხი. განა მარტონი წახვალთ?

ქაკი. არა, ძამა და ბიძა მოგვდევს.

გენრიხი. მთელი ვერსი ხელა სიარული მოსაწეენია.

ლუი. სულაც არა, მამებთან არ მოგვწეინდება.

გენრიხი. ჩვენ ეტლით თქვენზე აღრე მივალთ.

ქაკი. ვერ მისვალთ, იმიტომ რომ ჩვენ თქვენზე აღრე წავალთ.

ამ დროს მეც გამომიყვანეს მორთულ-მოკაზმული. მამებიც მზად იუვნენ, შესვს ჰატარეები ჩემზე და წუნარის ნაბიჯით გავეწიე, რომ მამები არ დამეღალა. ერთ საათს შემდეგ მივედი ბაზრობის ალაგას. წრეს თოკი ჰქონდა შემოვლილი, და მრავალი ხალხი შეერილიყო გარშემო. მამებმა თოკთან ახლო დაუგავენეს. მერე ჩვენებიც მოვიდნენ და ჩვენს ახლო გამწკრივდნენ. დაჭკრეს დალაბანდს, რაიცა ჰნიმნავდა ჩემის ნასწავლის მოძმის გამოსვლას. ეველას თვალები თოკს იქით იყო მიჩურებული, სადაც თავლა იყო. იქიდან გამოიყვანეს სწავლული ვირი. მეტად გამსღარი და საცოდავი შესედულება ჰქონდა. ჰატრონმა დაუძახა და ისიც მიუახლოვდა მიძითა და კრძალვით; მივხვდი, რომ საბრლო ჰირუტეეს ბევრი წკაპლა ჰქონდა მოსვედრილი, ვადრე შეისწავლიდა რასმე. ბატონებო, წარმოსთქვა ვირის ჰატრონმა, წარმომიდგენია ვირთა მეფე მირლიფლორი, ეს არ არის მზგავსი თავის მოძმეებისა, რადგანაც განლაჳთ ვირი სწავლული.

ზოგიერთ თქვენსედაც-კი ნახსენებია: ამ ვირს არა ჰქვავს; ჩინებულად გაწვრთნილი და განსწავლული კახლავთ; აბა, ძირლიფლორ, გვაჩვენე, რაც იცი; ჯერ, როგორც ზრდილობიანმა, საღამო მისცა ჰატივსაცემ საზოგადოებას. მე ამჰარტავანი ვიყავ, და იმისმა სიტყვებმა გამაანხსლა, გავიფიქრე, გადამესდევინებინა მისთვის. ძირლიფლორმა წამოსდგა წინ სამი ნაბიჯი და უშნოდ დაღუნა თავი. აბა, ახლა, ძირლიფლორ, წადი და ეს თაიგული მიართვი ამ საზოგადოების უღამახეს ქალს. მე გამეცინა, როდესაც ეველამ ხელი გაიწოდა თაიგულისაკენ. ძირლიფლორმა შემოიარა საზოგადოება და მიუტანა თაიგული ერთ სქელ, უშნო დედაკაცს; მერე კავიკე, რომ ვცრის ჰატრონის ცოლი უოფილიუო, რომელსაც ხელში მატარებდა ეჭირა მისთვის; ვირმა დაუდო თაიგული კალთაში; ამისთანა უგემურმა არჩევანმა გამაანხსლა. მაშინვე გადავსტი გაბმულ თოკს იქით და გავაოცე საზოგადოება; მერე დაუკარ თავი ეველას ჯერ წინ, მერე უკან, აქეთ-იქით, შემდეგ მიუახლოვდი ჰატრონის ცოლს, წავართვი თაიგული, მიუტანე კამილას და დავდექ ისევ ჩემ ალაგას. საზოგადოებამ ტაშის ცემით დამაჯილდოვა. ეველანი ეკითხებოდნენ ერთმანეთს, რას ჰნიშნავს ეს საქციელი. ზოგს ეგონა, წინაღვე ვიყავ მომხადებელი, და ერთის მაგიერ, ორ სწავლულ ვირს უჩვენებენო. ვინც მიცნობდა და ჰხედავდა ჩემს ჰატრონებს, განარებული იყო ჩემის ჭკუით. ძირლიფლორის ჰატრონს-კი ვერაფრად ეჭაშნიკა. ჩემმა სწავლულმა მომძემ-კი უურიც არ გაიბერტეა, არაფრად მიაჩნდა ჩემი გამარჯვება. დავრწმუნდი, რომ სულელი იყო, რაცა იშვიათია ვირთა შორის.

როცა საზოგადოება გაჩუქდა, ჰატრონი მიუბრუნდა ძირლიფლორს: აბა, ახლა აჩვენე ბატონებს, რომ შენ, როგორც მძვენიერების გარჩევა იცი, ისე სულელებსაც გამოარჩევ. აიღე ეს ქუდი და, ვინც სულელია ამ საზოგადოე-

ბაძი, იმას დახურე. მისცა ქვარუნიათ, ფერად დაქუცხული
 მორთული ქუდი ვირის ურეებით. მივიდა მირლიფლო-
 რი და ჩამოაცვა ერთ ჩასუქებულ ბიჭს, რომელმაც წინდაწინ-
 კე თავი მიუშვირა; ისიც ადვილი საცნობი გამოდგა და შვილი
 იყო იმ დედაკაცისა, რომელსაც თაბიგული მიართვა; ძალიანც
 ჰგებდა შვილი დედას. აბა, ახლა უნდა ვიუარო ჯავრი ამ სულელ
 კაცის ღაპარაკისათვისა მეტი, ვიფიქრე მე და, ვიდრე ვინ-
 მე დამიჭერდა, ვინკუნე თოკზე და გამოვტაცე ჩემ მშობილს
 ვირს ქუდი იმ დროს, როცა ბიჭისთვის უნდა დაეხურა. მი-
 ვარდი თითონ პატრონს, დავადე შურგზე ორი წინა ფეხი და
 უნდა ჩამომეფხატნა ზედ ქუდი, მაგრამ ისე მერა მუჯღუგუ-
 ნი და ისეთი ღანძღვა დაიწყო. რომ მისი ჯავრობა და საერ-
 თო სიცილი და ტაძის ცემა აირია ერთმანეთში. „ვაძა, ვი-
 რო! ვვიროდა ხალხი. ეგ უთფილა ნამდვილი ნასწავლი ვი-
 რი!“ ამით გამხსნელებული კიდევ მოვიწადინე დამეხურა ქუდი
 პატრონისთვის, მაგრამ გამექცა, მეც უკან დავედევნე. შეიქნა
 ნამდვილი დოდი. ბოლოს მინც ავახტი, შურგზე და დავს-
 ნიქე კაცი ძირს, ჩამოვაცვი ქუდი თითქმის ნიკაპამდინ. მა-
 შინვე მოვმორდი. კაცი წამოდგა, მაგრამ ვეღარას ჰხედავდა
 და დაიწყო აქეთ იქით ბრაცუნა. მეც იმას ვაჯავრებდი და იმა-
 სებურად დაუფრატუნებდი, ეურშიაც ჩაუეროეინე, მერე უკანა
 ფეხებზედ შევდექი და, იმის მზგავსად, ხან იქით მივაწვი, ხან
 აქეთ. ვერ ავიწერთ ხალხის აღტაცებეს, სიცილს, ტაძის
 კვრას, მკონი, ქვეყანაზედ არავის გაუმარჯვნია ისე, როგორც
 მე გავიმარჯვე. უველას უნდოდა ჩემი აღერსი, ჩემი ნახვა,
 ხელის შეხება. ჩემნი ნაცნობნი სომ აღტაცებით უამბობდნენ
 ჩემს ამბავს თავიანთ ნაცნობებს? მართლის გარდა, ბევრ სიც-
 რუესაც ურეკდნენ შიგა, და განთქმულ გმირად გადავიქცი-
 ისიც კი სთქვენს, რომ ვითომ ცეცხლი ჩავაქრე ვასაქრობ მან-
 ქანის შემწეობით, რომ მესამე სართულიდან ჩამოვითანე ჩე-

მი ჰატარა ქალბატონი და, რადგანაც კარ-ფანჯარა ვიწვლდა, სურგსე შევიხვი და გადმოვხტი იქიდან, და არა დაკვძავუბია რა, რადგანაც ანგელოზი კეფარავდა. ისიც სთქვეს, ვითომ ერთხელ მარტო მე მოვკალე 50 ავაზაკი, ვითომ სულ სათითაოთ დავახრჩე მძინარენი და ვერც ერთმა ვერა გაიგორა, ვითომ მიწურიდან გამოვიხსენ 150 ტყვე, რომელთაც ავაზაკები ასუქებდნენ შესაჭმელად, მერე ვითომ ცხენის დოდში ვველანს ვაჯობე, 5 საათში ასი ვერსი გავიბრინე დაუსვენებლივ, და ამის გამგონე ხალხი უფრო აღტაცებაში მოდიოდა, მიახლოვდებოდნენ, ერთმანეთს ავიწროვებდნენ; ბოლოს ქანდარმებს უნდა გაეფანტათ ხალხი. კიდევ კარგი, ჩვენი ემაწვილები მშობლებმა იქით წაიუვანეს, მეც ძლივს ქანდარმების შემწეობით დავახსწიე თავი თორემ ხალხს ხელში უნდა ავუეხანე და ისე ვეტარებინე. მაგრამ, როგორც იყო, ამ ჰატავის ცემას გადაურჩი. ზოგი კბილით მოვიკერე, ზოგი ოდნავ წიხლის კვრათა. არავის კი არა დაუძავე რა. მხოლოდ გსა გავიკვლიე. გამოსვლის უძალ დაუწეე მებნა ჟაკს და ლუის. ვერსად ვერ ვიპოვნე. არ მინდოდა, ფეხით წასულიყვნენ სახლში, გაჟქანდი თავლისკენ, სადაც ჩვენი ეტლი იდგა, მაგრამ აღარც ეტლი დამიხვდა, ეველანი წასულიყვნენ. მეც გავექანე კისისკენ და მალე დავეწიე ორ ეტლს, რომელშიაც 15-ნი ისხდნენ. „კადიმონ, კადიმონ! დაიუვირეს, ბავშვებმა რომ დამინახეს. დააუენეს ეტლი, ჟაკი და ლუი ჩამოხტნენ, მომხევივნენ, მოძიალერსეს და ფეხით მოინდომეს წამოსვლა გენრისმა, ზიერმა, მადლენამ, კამილამ, ელისამ და გენრიტამ.

— სომ ჰხედავთ ახლა, — სთქვეს ჟაკმა და ლუიმ, — რომ ჩვენ უფრო ვიცნობთ კადიმონს, არა ნახეთ, რა ჭკუა გამოიჩინა! რა რიგათ შეუტეო ეოველივე მირლიფლორს და მის სულელ ჰატრონს.

— მართალია, — სთქვა ზიერმა, — მაგრამ რად უნდოდა ისე

იმ ქუდის ხამოფხატება ვირის ზატრონისთვის? ნუ თუ მისთვის
მის სისულელეს, რადგან ვირის ქუდს სულელეებს ჭხურბავენ.

კამლა. რასაკვირველია, მიხვდა, მაგდენი ჭკუა კი აქვს.

ელიზა. ხა... ხა... ხა... შენ იმისთვის ამბობ, რომ თაი-
გული მოგართვა, როგორც ეველახე ლამაზს.

კამილა. სრულიადაც არა, ფიქრადაც არ მომსვლია ეგა.
ახლა მომაგონე მხოლოდ ეგა, და მე კიდევ გამიკვირდა, რა-
ტომ დედას არ მიაართვა, რადგანაც ის ეველას სჯობდა სი-
ლამაზით იმ სასოგადოებაში.

ბიერ. შენ იუჯ იმის წარმომადგენელი და, ძალუას შემ-
დეგ, ვირმა სწორედ არჩია.

მადლენა. მე? მე განა უსახური ვარ.

ბიერ. არა, მაგრამ ეველას თავისი გემოვნება აქვს; კადი-
მონის გემოვნებისა კამილა ეოფილა.

ელიზა. იმის მაგიერ რომ ვაწიოთ, ვინ იყო ლამაზი და
ვინ გონჯი, ისა სჯობს შევეკითხოთ კადიმონს, როგორ გაი-
გო იმ კაცის ლაპარაკი.

გენრიუტა. სამწუხაროა, რომ კადიმონმა ლაპარაკი არ იცის.
მე წამიკითხავს დედოფლის დღიური. განა დედოფალს ესმის
რამე ან ჭკუდავს? მაგრამ სწერს, ვითომ ეველახური ესმოდა
და ეველახურს სედავდა.

გენრიხი. გჯერა ეგა?

ელიზა. რასაკვირველია, მჯერა.

გენრიხი. განა დედოფალს წერა შეუძლიან?

ელიზა. ღამ-ღამე სწერდა ზატარა ჩიტის კალმით და სა-
წოლ ქვეშ ჭქონდა შენახული თავისი დღიური.

მადლენა. როდი უნდა დაიჯერო ეგ სისულელე, ჩემო ზა-
ტარა ელიზა, ეგ ერთის ქალის დაწერილია, ვითომ დედოფალს
აწერინებს, რომ უფრო საგულისხმიერო იყოს მისი წამიკითხვა.

ელიზა. მამ, არა გჯერა, რომ მისი ნაწერი?

კამილა. არა, როგორ ვინდა რომ უსულო არსებამ, და ტყავისაგან გაკეთებულმა დედოფალმა, დასწეროს რამე ან გრძნობა ჭკონდეს და ან მსედველობა.

ამ გვარ ბანსით მიჰყვით სახლში. ბაღლები გაექანენ ბუბიასთან და უაძბეს ჩემი აძბები, თუ რა რიკ აღტაცებამი მოვიუვანე სასოგადოება.

„მართლა, საკვირველებაა ეკ კადიმონი, სთქვა ბუბიამ, და გადმისვა ხელი. ბევრი ჭკვიანი ზირუტევი მინახავს, მაგრამ კადიმონისთანა კი არა! უნდა აღვიბროთ, რომ შექცდარი არიან, ვინც სხვას ფიქრობს ვირებსზე. მე მადლობით შევსედე ასეთის თანაგრძნობისათვის.“

თითქოს გაიგო ჩემი აზრი, დასძინა ბუბიამ. — ჩემო საბრძლო კადიმონ, მანამ ცოცხალი ვარ, არ მოგიძორებ, და დირსეულადაც მოგავლენებ, რადგან გესძის უოველივე. მე ამოვიოსრე, როცა გავიხსენებ ბუბიას ხანი, 60 წელს იყო მისწეული, მე კი 9 — 10 წლისა ვიყავ. ჩემო ძვირფასო უძაწეალებო, როცა ბუბია თქვენი აღარ იქნება, თქვენ შემინახეთ და სიკვდილამდინ გიურდგულებთ. რაიცა შეეხება იმ უბედურ ვირის ჰატრონს, ძალიან ვინანე, რომ ისე მოვექეცი, და ჭნახავთ, რაც სასჯელი მივიღე შემდეგში ამისათვის.

ან. ამილახვრისა

(უბედვი იქნება)

ბ უ მ ბ უ ლ ი

ავშვი ავად გახდა და, ექიმის ბრძანებით, ღოგინში უნდა ჩაწოლილიყო. მამა და და სასწავლებელში წავიდნენ, მამა თავის საქმეს შეუდგა, დედა სასლში ფუსუქსებს. ავადმოფითან აღარაუინ არის: მოიწვინა საბრალომ.

ამ დროს საბანსე ჰატარა ბუმბული შეამჩნია, რომელიც იმის სუნთქვისაგან ხან მარჯვნივ, ხან მარცხნივ ინძრევა და ჭქანაობს, თითქოს ბავშვს ეთამაშებაო. ავადმოყოფა ხელი მოჰკვიდა, სინჯვა დაუწყო. რა ნახი რამ არის ეს ჰატარა ბუმბული! აკერ ღერო და მრავალი წმინდა ბეწვი, რომელიც აქეთ-იქიდან აკრავს. უოველს ბეწვს კიდევ წვრილ-წვრილი ღერო აქვს. აქეთ-იქით გვერდებს კიდევ უურო წმინდა წვრილი ბეწვები აქვს მიბმული. რა კარგი იქნებოდა მისი გასინჯვა გამაღიდეულ შუშით! მაკრამ ავადმოყოფს ასეთი შუშა : რა აქვს, ამასთანავე უბრძანეს, თვალები არ დაიღლოო. ჯერ კიდევ თავს სუსტად გრძნობს. მაინც ხელში ატრიალებს და უოველ მსრიდგან აკვირდება. ძალიან ჭკავს იმ ბუმბულს, რომელიც მარძან ვნახეო. კარგად ახსოვს, როგორ მოხდა ეს ამბავი.

ბავშვები მამამ სასეირნოდ წაიყვანა. მშვენიერ მწვანე მინდორზე გავიდნენ, რომელიც, მრავალგვარის ევაველებით იყო ატრელებული. მოპორებით ხეები და ბუჩქები საამურად გამდილიყო. მორს, სადღაც ტეეში, გუგული „გუგუს“ იძახდა. ეველასე უფრო ამ მინდორში ბავშვებს ბატები მოეწონათ; რიცხვით ორასზე მეტი იყო. ზოგი ნაცრის ფერი, ზოგი თეთრი. ძველი ბატები თავისებურად უეინებდნენ, რომელნიც

კისის ზირზე ბაღასს სწიწნიდნენ, კისური წაგვქეფდნენ, სისინებდნენ და ნისკარტს ალებდნენ. თითქოს სცდილობდნენ, უკბინოთ ვისძეო, ნამდვილადა-კი ეს ასე არ იყო: ეძინოდით, ჭუჭულები არავინ წაგვართვასო და იმიტომ სისინებდნენ. მერმე რა საუვარელნი იყვნენ ეს ჭუჭულები. გვერდებოდით, ევითელი იადონებიაო. ხანდისხან უფროსნი ბატები დაუძახებდნენ, ისინაც ბაჯბაჯით მიიბრუნდნენ, თავის ჰაწაწინა ნისკარტებით მწვანე ბაღასს სწიწნიდნენ და ამასთანავე ჰატარა ფრთებით, რამელიც ნეკის სივრცე თუ იქნებოდა, ნაზად შრიალ-შრიალი გაჭქონდათ. ბატებს ჰატარა გოგო მოსდევდა, რომელსაც ხელში გრძელი შხალი ეჭირა და აქეთ-იქით აქნევდა. ის იყო მბრძანებელი იმოდენა ბატებისა.

ზოგიერთ ძველ ბატს, როგორც სჩანდა, მოსწუენოდა ისე ეოფნა. სირბილი დაიწუეს, ეივინი ასტეხეს, თითქოს რაღაც უბედურებას ელიანო; შემდეგ ფრთები გაისწორეს და სძაურობით ერთმანერთს ეცნენ. ბოლოს მთელი გუნდი, ზოგი სირბალით, ზოგი ფრენით, ფრთების გაძაურებულ ბარტყუნათ და ეივინით მასლობელ ტბისაკენ გაემართა.

გუნდმა ბავშვების ხსლო გაიბრინა და რამდენიმე ფრთის ბუბული დაჭკარკა. ბავშვმა აიღო ეველასე ნაზი ბუბული და წიგნში ჩასდო. წინადაც უნდოდა, სხვა და სხვა გვარი ბუბული მოეგროვებინა და შეენახა. მართლაც ხსლა უკვე ჭქონდა მშვენიერი, ჭრელი ბუბული—ფრთა ჩხიკისა, მწვანე თუთიუშისა და წითელი—ჩვეულებრივის, შინაურის მძლასა.

დადგა შემოდგომა. ბავშვმა გადაძალა თავისი წიგნი და დიდის ხნის ჩადებულ ბუბულს თვალი მოჭკრა. ის ბუბული მთელი ზაფხული წიგნში იდო. ბავშვის ამხანაგები ბაღში იყვნენ და სათამაშოდ დაუძახეს. წავიდა და ბუბული თან წაიღო, უნდოდა მკობრებისთვის ეჩვენებინა. ამხანაგები შემოეხვივნენ, ბუბული მძლასა ააფრიალეს და ეველა, ვისაც-კი მიუახლოვდებოდა, რაც ძალი და ღონე ჭქონდა, უბერავდა.

ბუმბული ხან ზევით აფრილდებოდა, ხან ქვევით, ხან მარჯვნივ და ხან მარცხნივ. მაშინ კინაღამ თავზე დაეცა, ნიკოს კინაღამ ჰირში ჩაუვარდა, რადგან კი არ უბერავდა, სარხარებდა. ეველა მხიარულობდა, იცინოდა. უცებ ქარმა შემოუბერა და ბუმბული მოიტაცა. სულ ზევით, ზევით გაფრინდა, ასე რომ ძლივს-ღა მოსჩანდა.

ბავშვები ბუმბულს გაფაციცებით თვალ-უურს ადევნებდნენ და ამ დროს თვალი მოჭკრეს ფრინველთა გუნდს, რომელიც სამსრეთისაკენ მიემგზავრებოდა. სოლივით ორ მწკრივად დაწობილი იყვნენ, ერთი ფრინველი წინ მიფრინავდა: ეტუობოდა, გუნდის წინამძღოლი იყო. ძირს მკაფიოდ მოისმოდა მათი ჭრიამული, რომელიც ბატების უაუინს ჰკავდა. გარეული ბატები იყვნენ, საზამთროდ თბილ ქვეუბნში მიფრინავდნენ, სადაც სამთარი არ იცის, „გაზაფხულზე კი ისევ უკან დაგვიბრუნდებიანო,“ აუსხნა ბავშვებს დედამ.

საღამოს ბიბია ბევრ საინტერესო ამბავს მოუყვა ბავშვებს იმ თბილ ქვეუბნისას, სადაც ბატები მიფრინავდნენ და იმ მონადირეებისას, რომელნიც საღამოობით ჰვარაულობენ დასასვენებლად და ღამის განსთავად გუნდის მოფრინას.

მაგრამ სად გაჭქრა სუბუქი ბუმბული, — ამისი თქმა ვერავინ შესძლო. ჰატარა თელა ამტკიცებდა, ბატებთან ერთად თბილ ქვეუბნისაკენ გაფრინდა.

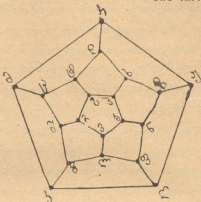
და აი სწორედ ასეთი ბუმბული ფრიალებს ბავშვის სუნთქვისაგან იმის საბანზე შესედულობით ისეთივე ნაზი და მსუბუქია, რომელიც ბავშვებს ქარმა მოსტაცა; და თუ ეს იგივე არ არის, უთუოდ მისი მახლობელი ნათესავი მანც იქნება. **დ. ყიფიანი**

ა ბ გ დ ე ვ

ამ ნახატზედ წერტილები აჩვენებენ ქალაქებს,—ნახები ამ ქალაქების გზებს. მოგზაური გაშ.ავიდა ქალაქ **გ**—დგან, თითო ჯერ ინახულა ქალაქები **ვ** და **გ** და შექდეგ იყო უველა ქალაქებში თითო ჯერ და ბოლოს მოვიდა ქალაქ **ქ**-ში.

გამოცანით, რა გზით მივიდა მოგზაური ქალაქ **ქ**-ში.

რ ბ გ დ ე

დ

ე

, 10, 17, "

მიიღება ხელის მოწერა

1909 წლის იანვრიდან 1910 იანვრამდის.

საუმაწვილო სურათებიანი ჟურნალი

ნ ა კ ა დ უ ლ ი

(წელიწადი მესუთე)

წლიურ ხელის მომწერლებს მიეცემათ:

24 წიგნი ჟურნალი „ნაკადუ-ლი“ მცირე წლოვანთათვის

12 წიგნი ჟურნალი „ნაკადული“ მოზრდილთათვის.

პრემია: მიეცემა წლიურ ხელის მომწერლებს 1909 წ.

„რას გვიამბობს ოთახი“ (ავენარიუსისა)

ჟურნალს ხელმძღვანელობს ს უწევს სპეციალურად არჩეული სარედაქციო კომისია.

ფასი ჟურნალისა: წლიურად ხუთი მანეთი. ნახევარის წლით სამი მან.

სამზღვარ გარკვეული: წლიურად შვიდი მანეთი. ნახევარ წლით ოთხი მან.

მცირე წლთაგანთათვის 24 წიგნი სამი მან.—მოზრდილთათვის 12 წიგნი სამი მან.—ხელის-მოწერა შეიძლება წლიურად და ნახევარა წლით. ფულის შემოტანა შეიძლება ნაწილ-ნაწილად.

ხელის მოწერა მიიღება:

1) „ნაკადულის“ რედაქციაში, გოლოვინის პროსპ., ზუბალოვის სახლ., № 8, ყოველ-დღე 9—2 საათ., სამშაბათობით საღამოთიც.

2) წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში, სასახლის ქუჩა, სახლი თაყაი-აზნაურობისა. წლიურად ფასი ჟურნალისა დამატებით, ესე იგი 36 წიგნისა რჩება ისევე 5 მანეთი.

ნაკადულის რედაქცია სთხოვს ხელის-მომწერთ:

ვისაც ჟურნალის ნომრები დააკლდება, მიმართონ აგენტს ანუ რედაქციას, არა უგვიანეს ერთის თვისა.

ვინც მასალას გამოგზავნის დასაბეჭდათ ვთხოვთ გარკვევით და სუფთად იყოს დაწერილი.

რედაქტორი: **მ. ი. დემურია.**

გამომცემელი: **თავ. პ. ი. თუმანიშვილი.**